

kan rettes Kritik mod Løsningen af disse Opgaver, faaet Rammer om det kostbare Indhold, saaledes at Samlingerne, Biblioteket og Arkivet, er gjort brugbart tilgængelige for dem, der skal drage Nytte af dem. Det forekommer mig derfor, at det virkelig er paa Tide, og at man ogsaa kan haabe, at man her fra Rigsdagens Side vil gribe Lejligheden til at faa en forstandig og solid Løsning af Spørgsmaalet med Hensyn til vor interessante Nationalsamlings Sikkerhed, vor faktisk ganske uerstattelige Samling, ikke blot hvad Enkelthederne angaar. I Virkeligheden kan man jo sige, at den indeholder mange enkelte Stykker, som er lige saa uerstattelige for os, som Guldhornene i sin Tid var, da de blev berøvet os ved Uagtsomhed fra vor Side. Men, som sagt, hele Samlingen er jo i Virkeligheden vor nationale Ære.

Som bekendt har der med Hensyn til den historiske Gang i Planerne om Fornyelsen af Bygningerne for Museet været to Afsnit. Det første Afsnit bygger paa Kommissionsbetænkningen af 1890, der vilde beholde Museet paa det nuværende Sted, ombygge det og udvide det, især med Benyttelse af Husrækken ved Stormgades Sydside. Folketinget afviste denne Plan især af Hensyn til Brandfaren, som jo ogsaa er blevet fremhævet af den foregaaende Taler, og krævede Planer om tidssvarende Bygninger, et Museum liggende paa en fri Plads med tilbørlig Afstand fra Husrækkerne; og dermed har Folketinget i Virkeligheden udtalt det principielle Standpunkt, som det ønsker at indtage overfor Museumsspørgsmaalet.

Det andet Afsnit af Historien med Hensyn til Museumsplanerne begynder med det af Undervisningsminister Keiser-Nielsen i 1917 nedsatte Udvalg til Overvejelse af Spørgsmaalet — som det hed — „om nye og tilfredsstillende Bygninger“ for Nationalmuseet og nu ogsaa for Dansk Folkemuseum. Udvalgets enstemmige Betænkning af 1920 gentog Kravet om nye og frit beliggende Bygninger som det nødvendige. Saa henviste det jo, som det er blevet fremhævet her, i øvrigt til Kastellet, som har den Ejendommelighed, at det ikke kan siges at være frit beliggende i den Forstand, som der jo egentlig oprindeligt var tænkt paa. Men jeg maa jo samtidig fremhæve, at man den Gang overvejede andre Løsninger.

Derimod er det jo et Faktum, at man ganske bestemt afviste Tanken om Benyttelse af Prinsens Palæ som en brugbar Løsning. Den Indsamling, der er sket i 1925, har i Virkeligheden understreget det samme

Hovedstandpunkt; og jeg er ganske overbevist om, at man kan sige, at det er et Udtryk for de fleste Giveres Opfattelse, at der skal skaffes Museet en Beliggenhed, der absolut brandsikrer det. Det var jo Brandfaren, man ganske særligt fremhævede ved denne Indsamling, og det var Brandfaren ved Palæet. Som bekendt er der jo tillige knyttet en Klausul til i alt Fald en anselig Del af Indsamlingen, en Klausul om, at disse Penge ikke maa anvendes til at lægge Museet i Kastellet, og fra saavel militær som anden Side er det som bekendt ogsaa udtalt meget bestemt, at denne Plan har meget fremtrædende Mangler.

Ikke desto mindre fremsatte den forrige Regering den 3. November 1926 her i Tinget netop en Plan om at flytte Museet til Kastellet, men ganske vist med et helt andet Bygningsprojekt end det oprindelige, hvor man jo tidligere havde imødekommet Kravet om en helt ny Bygning som det væsentlige, medens der nu blev taget betydelig stærkere Hensyn ikke blot til Omgivelserne, men til Bevarelsen, til Pieteten overhovedet overfor disse gamle Stokke og disse ældre Bygninger, der ligger der.

Dette Forslag naaede jo overhovedet ikke til Behandling i dette høje Ting paa Grund af Folketingets Opløsning; men jeg kan i alt Fald paa mit Partis Vegne sige, at vi under ingen Omstændigheder kunde tænke os at støtte denne Plan, skønt det maa indrømmes, at den i flere Henseender museumsteknisk frembyder visse tiltalende Momenter, navnlig Muligheden for at holde Samlingerne samlet som en Enhed — ogsaa Folkemuseet —, og fordi der maa siges at være rigelig Plads derude til Nyordningen. Desuden er Brandfaren jo i alt Fald ringe derude. Men selv om vi ser bort fra det Hovedmoment, der maa fremhæves, at Kastellet jo ikke er til Disposition, maa jeg jo sige, at jeg forbavsedes noget over den Tale, som førtes fra den socialdemokratiske Ordfører (Wiinblad) om, at den foreliggende Plan fra det nuværende Ministeriums Side var en militaristisk Plan. Det forekommer mig, at man med bedre Grund kan rette denne Anke, om man saa vil, eller sætte denne Betegnelse paa Planen om at føre Museet hen til Kastellet, altsaa hen i militaristiske Omgivelser, hvor det er omgivet af Befæstningsvæsen o. s. v. Ogsaa Paaberaabelsen af en Generals Vidnesbyrd til Anbefaling af Kastelsplanen forekommer mig lidt forbavsende fra det ærede Medlems Side.

Men, som sagt, fra vor Side er jo Hoved-